

Kinder Torah

ט"ב

The Middle Path

Bris Ben Habesarim. Hashem instructed Avraham Avinu to take three calves, three goats, three rams, and cut them in half. What was the significance of this command? What did our holy forefather gain from it? The Malbim has a deep explanation, which touches the very heart of Avraham Avinu's ten tests. The splitting of these three types of animals hints to the triumph of the *neshama* (soul) over the *guf* (body). Each animal represents a different force to be overcome. The calf is the force of imagination, which draws a person's thoughts out of the reality of serving Hashem, and into the fantasy world of throwing off the yoke of heaven. The calf is free. Unlike the ox that carries the load and pulls the plow, the calf bears no yoke. Avraham Avinu overcame that false "freedom" with unshakable *emunah*. The second animal is the goat, which runs on the mountains and deserts. This *koach* (force), if not put in its place; will drive a person over mountains and deserts to amass wealth. Lastly, the ram has a strong body, which personifies the desire for food and other pleasures. Avraham Avinu had all of these forces under control.

How? He split the animals down the middle. Similarly, he took the middle path with these *kochos*. Each trait has its two extremes, both of which are bad for the person. The middle path is the best. The verse uses the word "*meshulash*," which can mean triangular. The triangle has three points – two extremes and a middle. Avraham Avinu split the triangle, taking the middle path between the two extremes. In this way, he showed us how a person can overcome all of his physical forces, and subjugate them to serve Hashem. Then he can serve The Almighty with all of his talents.

Kinderlach . . .

We are all like Avraham Avinu. Our mission in this world is to pass the tests that Hashem gives us. Each one is an opportunity to grow by overcoming the yetzer hara and using his strength to do good. Split him down the middle, kinderlach. Use his power in moderation, to serve Hashem with all of your kochos.

Chessed Pipeline

Boys, I have a big mitzvah for you."
"Great Mr. Abraham! We love mitzvos! What can we do?"
"I need a trench dug to connect this pool of water to my irrigation pipe. It will enable the water to flow from the pool down to my field. I will then be able to grow crops there. I am not able to dig the

entire trench myself. Boys, your help in digging would be a big *chessed* (act of kindness) for me."

"Our pleasure, Mr. Abraham. You have given us a great mitzvah – making your land bloom. We want to see that pool of water bring blessing to your field."

"What are your names, boys?"

"My name is Avi."

"Mine is Chaim."

"Avi, by doing this mitzvah, you are emulating your namesake, Avraham Avinu."

"Really? In what way, Mr. Abraham?"

"Our Avos (forefathers) – Avraham, Yitzchak, and Yaakov, changed the world.

Their deeds activated powerful forces in heaven and on earth. They made a lasting impression on humanity, which is still felt to this day. Avraham Avinu was the paragon of *chessed*.

His astounding acts of kindness created a pipeline (so to speak) which transported blessings from heaven to earth."

"How?"

"Rav Yerucham Levovitz, the Mashgiach of the Mirrer Yeshiva, begins his explanation of this point with the words of the verse 'Viheyey bracha (and you shall be a blessing) [Bereshis 12:2]'. The Medrash (Bereshis Rabba 39:11) instructs us to read the word *bracha* as *braycha* – a pool. A pool of water brings life to plants and animals. Life is a blessing, therefore the very essence of this pool – *braycha*, is blessing – *bracha*. On a bigger scale, Hashem is the source of all blessing. His desire is to bestow goodness upon the world. Therefore, He created life, and sustains it. When Avraham Avinu performed his colossal acts of *chessed*, he transformed the world. This power of bringing blessings was transferred into his hands. He would pray for barren women, and they would give birth. Sick people would recover from his prayers. Anyone who did business with Avraham Avinu would prosper."

"Astounding."

"The Medrash relates that Hashem Himself fixed the *bracha* of "Magen Avraham" in the *shemoneh esray*. Then He placed it before His Own *bracha* of "*mechaye mesim*," to show that Avraham and his descendants would now dispense blessings in this world. He became the 'pipeline' that carries *chessed* down to this world."

"Fascinating."

"Rav Yerucham explains that the subject of the *shemoneh esray* is requests from Hashem – knowledge, *teshuva*, forgive-

ness, redemption, health, livelihood, etc. We fulfill our obligation by saying the first blessing with *kavannah* (proper concentration), even though we may not have *kavannah* for the last eighteen blessings. Avraham Avinu's blessing counts for all of the requests! Why? Because he is the pipeline – the transfer point of all blessings from heaven to earth."

"Mr. Abraham, it is really a pleasure to help you. We gain so much from your Divrei Torah. You said that Avraham Avinu's descendants also bring blessing. Is this still true?"

"It certainly is boys. Rav Mordechai Gifter, the venerable Rosh Yeshiva, once told a story about his years in the Telshe Yeshiva in Lithuania. The *bochorim* would sometimes take walks in the countryside for relaxation and fresh air. Of course, they would discuss their Torah learning while they were walking. The local Lithuanian farmers would beg the *bochorim* to walk through their fields."

"Why?"

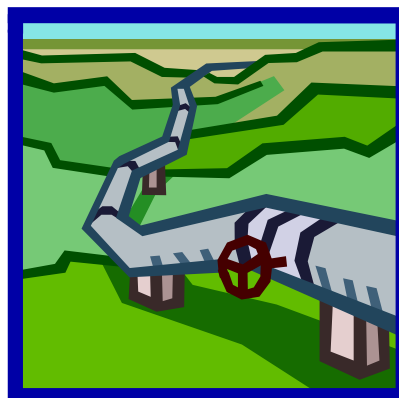
"They noticed an amazing phenomenon. The crops would grow better in the fields where the *bochorim* walked. The righteous descendants of Avraham Avinu still carry the power to bring blessing."

"Mr. Abraham, it is almost poetic. You asked us to do a *chessed* by helping to dig an irrigation pipe. Our *chessed* is literally bringing *bracha* to your field by drawing water from the *braycha*."

"As I said boys, by doing this mitzvah, you are emulating, Avraham Avinu. You are proving yourselves worthy descendants of his heritage."

Kinderlach . . .

Avraham Avinu was the first of the Avos. He laid the foundation of Hashem's avodah (service) in this world. His whole essence was chessed. Therefore Rav Yerucham concludes that chessed is the backbone of Avodas Hashem. It is not merely "extra credit" or a nice thing to do. Rather it is "step one." The Torah has many facets – judgment, truth, humility, etc. Each one is a world unto itself. However, they only exist to preserve chessed. For chessed in the pillar upon which the world is built. Therefore, we begin our Avodas Hashem with chessed. And as we rise up the ladder throughout our lives, each step is a higher madrayga (spiritual level) of chessed. Kinderlach, make your whole life a continuous flow of chessed. Be a braycha that brings bracha to everyone, everywhere, all of the time.

והגדת לבנו

צינור החסד

"הם שמו לב לתופעה מדהימה: היבולים היו גדלים טוב יותר בשדות שבהם טיילו הבחורים. הצאצאים הצדיקים של אברהם אבינו עדיין נושאים את התכונה של הורדת ברכה."
"מר אברהם, ממש מידה כנגד מידה. ביקשת מאיתנו לעשות איתך חסד ולעזור בחפירת תעלת ההשקיה. החסד שלנו מביא ברכה לשדה שלך, פשוטו כמשמעו, בכך שאנו מושכים מים מתוך הבריכה."
"כמו שאמרתי קודם, ילדים, בעשיית מצווה זו אתם הולכים בדרכו של אברהם אבינו. אתם מוכיחים שאתם ממשיכי דרכו."

"ילדים, יש לי מצווה גדולה בשבילכם."
"נהדר, מר אברהם! אנו אוהבים לעשות מצוות! מה עלינו לעשות?"
"אני צריך לחפור תעלה שתחבר את בריכת המים הזאת לצינור ההשקיה. כך המים יוכלו לזרום מהבריכה לשדה שלי, ואוכל לגדל שם גידולים. אינני יכול לחפור את כל התעלה בעצמי. ולכן, ילדים, אם תעזרו לי יהיה זה חסד גדול עבורי."
"נשמח לעשות זאת, מר אברהם. נתת לנו מצווה חשובה - הפרחת השמחה. אנו רוצים לראות כיצד בריכת המים מביאה ברכה לשדך."
"מהם שמותיכם, ילדים?"
"שמי אברימי."
"ושמי חיים."
"אברימי, בעשיית מצווה זו, אתה מתדמה לאדם שעל שמו נקראת - אברהם אבינו."
"באמת? כיצד, מר אברהם?"
"אבותינו הקדושים - אברהם, יצחק ויעקב - שינו את העולם. המעשים שלהם הפעילו כוחות עצומים בשמיים ובארץ. הם השפיעו על כל האנושות השפעה לדורות. אפילו היום אנו נזונים מהשפעה זו. אברהם אבינו היה כולו חסד. פעולות החסד העצומות שלו יצרו כביכול צינור שדרכו ניתן להוריד ברכות מהשמיים לארץ."
"כיצד?"

ילדים יקרים...
אברהם אבינו היה ראשון האבות. הוא הניח את היסודות לעבודת ה' בעולם. כל מהותו היתה חסד. ר' ירוחם לבוביץ מסיק מכך שחסד הוא השורש של עבודת ה'. אין זה רק תוספת, או דבר שטוב לעשות, אלא זהו השלב הראשון בעבודת ה'. בתורה יש מידות רבות - דין, אמת, ענה וכו'. כל אחת מהן היא עולם בפני עצמו. אך המידות האלה קיימות רק כדי לשמר את מידת החסד, שכן החסד הוא אחד מהדברים שעליהם העולם עומד. לפיכך, ראשית עבודת ה' שלנו היא חסד. וכאשר אנו עולים בדרגות רוחניות במשך כל חיינו, כל דרגה היא גם מדרגה גבוהה יותר במידת החסד. ילדים יקרים, עשו שכל חייכם יהיו זרם בלתי פוסק של חסד. היו לבריכה שמביאה ברכה לכלום, בכל עת ובכל מקום.

דרך האמצע

ברית בין הבתרים. ה' מורה לאברהם אבינו לקחת שלוש עגלות, שלוש עזים ושלושה אילים, ולבתר (לחצות) אותם לשני חלקים. מה היתה משמעות הציווי הזה? מה השיג אברהם אבינו באמצעות מעשה זה? למלבי"ם יש הסבר עמוק, שנוגע בלב עשרת הנסיונות של אברהם אבינו.

חלוקת שלושת סוגי בעלי החיים לשניים רומזת לנצחון הנשמה על הגוף. כל בעל חיים מייצג כוח אחר שיש להתגבר עליו. העגלה היא כוח הדמיון, המוציא את האדם מהמציאות של עבודת ה' אל תוך העולם הדמיוני של פריקת עול. העגלה חופשייה. שלא כמו השור הסוחר משאות ומושך את המחרשה, על העגלה אין שום עול. אברהם אבינו התגבר על "חופש" מזויף זה, באמצעות האמונה הבלתי-מעוררת שלו. בעל החיים השני היה העז, המשוטטת בהרים ובמדבריות. כוח זה, אם לא יושם במקומו הנכון, ידחוף את האדם אל מעבר להרים ולמדבריות כדי לאגור עושר. ולבסוף, האיל הוא בעל חיים חזק, הממחיש את התאווה לאוכל ולהנאות אחרות. אברהם אבינו זכה לשלוט בכל הכוחות האלה.

"ר' ירוחם לבוביץ, שהיה המשגיח בישיבת מיר, מתחיל את הסברו בעניין זה במילות הפסוק 'והיה ברכה' (בראשית י"ב, ב'). המדרש (בראשית רבה ל"ט, י"א) מורה לנו לקרוא את המילה ברכה כ'בריכה'. בריכת מים מביאה חיים לבעלי חיים ולצמחים. החיים הם ברכה, ולכן מהותה של בריכה זו היא ברכה. ואם נחייב נושא זה, ה' הוא מקור כל הברכות. רצונו להיטיב עם העולם. ולכן הוא יצר חיים ומקיים אותם. כאשר עשה אברהם אבינו את מעשי החסד העצומים שלו, הוא שינה את העולם. כוח זה של הורדת ברכה הועבר לידיו. הוא היה מתפלל על נשים עקרות, והן היו יולדות. חולים היו מתרפאים בעקבות תפילותיו. כל מי שעשה עסקים עם אברהם אבינו, הרוויח רבות."
"מדהים."
"המדרש מספר שה' בכבודו ובעצמו קבע את ברכת 'מגן אברהם' בתפילת שמונה עשרה, וגם קבע שברכה זו תהיה לפני ברכתו שלו - 'מחיה המתים' - להראות שאברהם וצאצאיו הם שיעניקו את הברכות בעולם הזה. אברהם היה ל'צינור' שמוריד חסד לעולם."
"איזה רעיון נפלא!"

כיצד? הוא חצה את בעלי החיים. ומשמעות הדברים היא שהוא נקט בדרך האמצע בכל הכוחות האלה. לכל תכונה יש שני קצוות, ושניהם שליליים. דרך האמצע היא הטובה ביותר. הפסוק משתמש במילה "משולש", שהוא גם המשולש הגיאומטרי המוכר לנו. בכל משולש יש שלושה קדקודים - שניים קיצוניים, ואחד באמצע. אברהם אבינו חצה את המשולש, ולקח את דרך האמצע שבין הקצוות. בכך הוא הראה לנו כיצד להתגבר על הכוחות הגופניים, ולכוונם לעבודת ה'. כך יכול האדם לעבוד את ה' בכל כוחותיו וכשרונותיו.

ילדים יקרים...
כולנו כמו אברהם אבינו. מטרתנו בעולם הזה היא לעמוד בנסיונות שה' נותן לנו. לכל אחד יש ההזדמנות לגדול מבחינה רוחנית באמצעות ההתגברות על היצר הרע ושימוש בכוחות לטובה. חצו את היצר הרע לשניים, ילדים. השתמשו בו במתינות, כדי שתוכלו לעבוד את ה' בכל הכוחות שלכם.

"ר' ירוחם מסביר שתוכן תפילת שמונה עשרה הוא בקשות מאת ה' - לדעת, לתשובה, לסליחה, לגאולה, לבריאות טובה, לפרנסה וכו'. אנו יוצאים ידי חובה באמירת הברכה הראשונה בכוונה, גם כאשר אין אנו מתכוונים בשמונה עשרה הברכות האחרות. ברכתו של אברהם אבינו שקולה כנגד כל הבקשות! מדוע? מכיון שהוא הצינור - נקודת המעבר של כל הברכות מהשמיים לארץ."
"מר אברהם, ממש תענוג לעזור לך. אנו לומדים כה הרבה מדברי התורה שלך. אמרת שצאצאיו של אברהם אבינו גם כן מביאים ברכה. האם זה עדיין נכון?"
"ודאי שכן, ילדים. הרב מרדכי גיפטר זצ"ל סיפר פעם סיפור על שנותיו בישיבת טלז בליטא. הבחורים היו מטיילים לפעמים בחוץ כדי לחלץ עצמותיהם ולשאוף אויר צח. וכמובן, בשעה שהיו הולכים היו מדברים ביניהם דברי תורה בהמשך ללימודים שלהם. האיכרים הליטאיים המקומיים היו מתחננים שהבחורים יעברו דרך שדותיהם."
"מדוע?"